

Eğitim Kurumu Yöneticilerinin Yönetim Sürecinde Karşılaştığı Zorluklar

Veysel UĞUR¹

Prof. Dr. Nesrin KALE²

Şu an dünya hızlı bir değişim ve gelişim içerisinde. Değişikliklerden etkilenen kurumların başında ise eğitim kurumları gelmektedir. Bir eğitim kurumunun sorunsuz bir şekilde idare edilmesinde, eğitim çalışanları arasında koordinasyon sağlanmasında en büyük yetki ve sorumluluk eğitim kurumu yöneticilerine düşmektedir. Bir eğitim kurumunun, eğitim öğretim faaliyetini tam anlamıyla yerine getirebilmesi, çıkabilecek problemlere çözüm üretebilmesi için kurumdaki eğitim yöneticilerinin huzurlu bir şekilde çalışması gerekmektedir.

Eğitim kurumu yöneticileri, kurumun ve kurum programının yönetiminden, öğrenmenin gerçekleşmesinden ve kurumun başarısından birinci derecede sorumlu görülen kişilerdir. Bu nedenle de eğitim kurumunun başarı ya da başarısızlığı bir bakıma yöneticinin başarısı ya da başarısızlığı ile açıklanmaktadır.

Eğitim kurumunun yönetiminde, yöneticilerin sahip olduğu yasal güç ve yetkiler, onların eğitim kurumunu yönetmesinde ve başarılı kılınmasında tek başına yeterli değildir. Bunun ötesinde eğitim kurumu yöneticilerinin sahip olması gereken çeşitli yeterlilik alanlarından söz edilebilir. Bunlardan biriside eğitim kurumu yöneticilerinin iyi bir lider ve özellikle de eğitim lideri olmaları gereğidir.

Eğitim kurumu yöneticilerinin sahip olması gereken beceriler, liderlik kavramı etrafında şekillenmektedir. Eğitim kurumlarında karşılaşılan problemlerin çözülmesi, doğrudan eğitim kurumu yöneticilerinin liderlik yetenekleriyle ilgilidir.

Bu çalışma, eğitim kurumu yöneticilerinin yönetim sürecinde karşılaştığı zorlukları tespit etmek için yapılmıştır. Araştırmanın evreni, 2013-

¹ *Istanbul Aydın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü*

² *Istanbul Aydın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü*

2014 eğitim öğretim yılında İstanbul ilinde görev yapan eğitim kurumu yöneticileridir. Örneklem ise Bağcılar ilçesinde 37 ilkokul, 30 ortaokul ve 25 lisede görev yapan eğitim kurumu yöneticilerinden, gönüllülük esasına dayalı, yansız olarak seçilmiş 92 kişiyi kapsamaktadır.

Bu araştırmada, eğitim kurumu yöneticilerinin, yönetim sürecinde karşılaştığı zorlukları belirlemek için Kulu (2008) tarafından geliştirilen “Okul Yönetiminde Karşılaşılan Güçlükler” anketi kullanılmıştır. Ölçme aracı beşli Likert tipinde ölçeklendirilmiştir. Ölçme aracında bulunan 30 maddenin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı 922 olarak bulunmuştur.

Ölçek verilerinin karşılaştırılmasında iki grup durumunda, parametrelerin gruplar arası karşılaştırmalarında Bağımsız örnekler (Independent samples) t-testi kullanıldı. Niceliksel verilerin karşılaştırılmasında ikiden fazla grup durumunda, parametrelerin gruplar arası karşılaştırmalarında Tek yönlü (Oneway) ANOVA testi ve farklılığa neden olan grubun tespitinde Tukey ve LSD testi kullanıldı. Sonuçlar % 95 güven aralığında, $p < 0,05$ anlamlılık düzeyinde değerlendirildi.

Araştırmaya katılan eğitim kurumu yöneticilerinin, yönetimde karşılaştığı güçlükler ölçeği toplam puanı ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($t = -0,728$; $p = 0,511 > 0,05$).

Araştırmaya katılan eğitim kurumu yöneticilerinin, yönetimde karşılaştığı güçlükler ölçeği toplam puanı ortalamalarının medeni durum değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($t = 0,028$; $p = 0,977 > 0,05$).

Araştırmaya katılan eğitim kurumu yöneticilerinin, yönetimde karşılaştığı güçlükler ölçeği toplam puanı ortalamalarının yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($F = 0,879$; $p = 0,419 > 0,05$).

Araştırmaya katılan eğitim kurumu yöneticilerinin, yönetimde karşılaştığı güçlükler ölçeği toplam puanı ortalamalarının öğrenim durumu değişkenine

göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($F=2,927$; $p=0,059 > 0.05$).

Araştırmaya katılan eğitim kurumu yöneticilerinin, yönetimde karşılaştığı güçlükler ölçeği toplam puanı ortalamalarının kıdem değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($F=1,718$; $p=0,185 > 0.05$).

Araştırmaya katılan eğitim kurumu yöneticilerinin, yönetimde karşılaştığı güçlükler ölçeği toplam puanı ortalamalarının mesleki kıdem değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($F=1,834$; $p=0,166 > 0.05$).

Araştırmaya katılan eğitim kurumu yöneticilerinin, yönetimde karşılaştığı güçlükler ölçeği toplam puanı ortalamalarının okul kademesi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($F=2,077$; $p=0,131 > 0.05$).

Araştırmaya katılan eğitim kurumu yöneticilerinin, yönetimde karşılaştığı güçlükler ölçeği toplam puanı ortalamalarının görev değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($F=0,730$; $p=0,485 > 0.05$).

Bu veriler incelendiğinde, değişkenler açısından anlamlı farklılıklar görülmemekle birlikte; eğitim kurumu yöneticilerinin “üstlerin, astlardan gelen teklifleri dikkate almaması” ve “Okul harcamaları için ayrılan kaynakların yetersiz olması” unsurları en çok karşılaşılan zorluklar olarak tespit edilmiştir. Eğitim kurumu yöneticileri seçilirken, grup içi çalışmalara uyumlu kişiler seçilmelidir. Eğitim kurumu yöneticilerine yönelik özellikle yönetsel işlevli hizmet içi eğitim faaliyetleri düzenlenmelidir.

Anahtar Kelimeler: *Yönetim, eğitim kurumu, eğitim kurumu yöneticisi*

Kaynakça

Başaran, İ. E. (1994). Eğitim Yönetimi. Ankara.

Çelik, V. (2000). Eğitimsel Liderlik. Ankara.

Erdoğan, İ. (2006). Eğitim ve Okul Yönetimi. İstanbul.

Zel, U. (2006). Kişilik ve Liderlik, Ankara.